

היום נלמד בעזרת ה':

נזיר דף נה

בעמוד הקודם הגמרא הסתפקה האם 'טומאת ארץ העמים' שגזרו רבנן על אדמת חו"ל (שהיוצא לחו"ל יטמא בטומאת ארץ העמים) – היא בגלל עצם השהייה באויר של חו"ל דהיינו בכדי שלא יצאו מהארץ לחו"ל, או בגלל שאדמת חו"ל טמאה ממתים הטמונים בתוכה.

לימא כתנאי: שידה (= עגלת נשים) תיבה או מגדל (= ארונות גדולים המכילים 40 סאה, כי בפחות מכך דינם ככלי שאינו חוצץ) חוצצים בפני הטומאה. הנכנס לחוץ לארץ בתוך שידה תיבה ומגדל נחלקו רבי וריב"י האם הוא טמא 'בטומאת ארץ העמים' או לא. לכאורה הם נחלקו בספק של הגמרא. רבי שמטמא סובר שגזרו טומאה 'משום אוירא' ולכן אפילו השווה בתוך שידה תיבה ומגדל נטמא, אבל ריב"י שמטהר סובר 'משום גושא' ולכן השווה בתוך שידה תיבה ומגדל החוצצים מפני הטומאה שבקרקע אינו נטמא.

דחייה: לא דכו"ע וכו': לכו"ע גזרו משום גושא (המתים שבאדמת חו"ל), והמחלוקת היא האם 'אוהל זרוק שמיה אוהל' דהיינו אוהל הנזרק ומיטלטל כגון שידה תיבה ומגדל - נחלקו רבי וריב"י האם הוא נחשב ל'אוהל' וחוצץ בפני הטומאה, או שרק אוהל הקבוע במקומו חוצץ.

ראייה: והתניא וכו' וזרקה על פני המת באוהל (רא"ש): לדעת ריב"י שאוהל זרוק נחשב לאוהל, עדיין כל זה זוקא כשהוא מיטלטל על ידי בני אדם או בהמות, אבל לא כשהוא מעופף באויר. ולכן אם לקח תיבה מלאה כלים וזרק אותה מעל המת - היא לא חוצצת בפני הטומאה וכל הכלים שבתוכה טמאים, וזאת משום שהיא נחשבת לטלית מתנופפת ולא לאוהל. אבל אם היא 'היתה מונחת' על גבי בהמה או אדם שסוחבים אותה, היא נחשבת לאוהל שחוצץ בפני הטומאה והכלים שבתוכה טהורים.

(המשך בדף הבא ↓)

תירוץ נוסף: אלא ואיבעית אימא דכו"ע משום אורא (רא"ש): לכו"ע גזרו 'משום אורא' (השהייה באויר של חו"ל), והמחלוקת של רבי וריב"י היא האם הנכנס בצורה שאינה מצויה - והיינו בתוך שידה תיבה ומגדל - גם כן גזרו עליו או לא.

ראייה: והתניא הנכנס וכו': זו דעת ריב"י הסובר שהנכנס בשידה תיבה ומגדל - טהור, כי בדבר שלא שכיח לא גזרו רבנן, אבל הנכנס באופן המצוי כגון בספינה, קרון, או בספינה גדולה שיש בה תורן (איסקריא = תורן) - טמא.

תירוץ נוסף: ואיבעית אימא הכא שמא יוציא וכו': כלומר לכולי עלמא גזרו 'משום גושא' ולכולי עלמא 'אוהל זרוק נחשב אוהל', והמחלוקת היא האם חוששים שמא הוא יוציא את ראשו מחוץ לאוהל הזרוק. לדעת רבי חוששים, אבל לדעת ריב"י לא חוששים. אלא שכל זה בתיבה שידה ומגדל שלא נוח להוציא מתוכם את הגוף החוצה, אבל בקרון וספינה גם ריב"י מודה שהיושב בהם ונכנס לחו"ל טמא כי גוזרים שמא הוא הוציא את ראשו ורובו לחוץ ונטמא. (והברייתא הנ"ל שמחלקת בין שידה ותיבה לקרון וספינה היא כדעת ריב"י).

ראייה: והתניא רבי"י אומר וכו': זו ראייה לפירוש הנ"ל בדעת ריב"י שכל הנושא הוא מצד החשש של הוצאת ראש ורובו לחוץ.

*

למדנו במשנה נזיר שנצטרע, לאחר שיטהר הוא מתחיל ומונה את הימים שנותרו לנזירותו (כלומר ממשיך למנות את הימים), אך הימים שבהם היה מצורע אינם עולים לו מן המנין.

לא שנו אלא בנזירות מועטת: כל זה דוקא בנזירות מועטת של שלושים יום, משום שכאשר הנזיר נטהר מהצרעת הוא מגלח את שערו, ואם כן בהכרח שהוא צריך להמתין עוד שלושים יום בשביל לגלח את שערו שוב בסוף נזירותו. כי הדין הוא ש'אין תגלחת (לשיער שגדל) פחות מל' יום'. אבל בנזירות מרובה של ימים רבים, שלאחר שהתגלח הנזיר מצרעתו נשארו לו עוד שלושים יום לסיום הנזירות - גם ימי הצרעת עולים לו למנין.

קושיא: מתיב רב שרביא: מדברי משנתנו (אלא שהביאם בסדר הפוך). מדברים אלה משמע שרק מתחיל למנות את המשך ימי נזירותו לאחר סיום הצרעת (דהיינו ממשיך

למנות), אך ימי הצרעת אינם מבטלים את הימים הקודמים לצרעת, ומאידך ימי הצרעת גם אינם עולים לו למנין הנזירות. והרי בהכרח שמדובר בנזירות מרובה ובכל אופן הימים אינם עולים לו! ההכרח כדלהלן:

במאי: במה מדובר? אי אפשר לומר שמדובר בנזירות מועטת של ל' יום - שהרי אם כן ימי הצרעת היו אמורים לבטל את הימים הקודמים, כי כאשר ימשיך למנות לאחריהם את ימי נזירותו לא ישארו לו שלושים יום בשביל תגלחת סיום הנזירות. אלא בהכרח מדובר בנזירות מרובה - שלאחר שיטהר מהצרעת ויגלח שערו ישארו לו עוד שלושים יום, ובכל אופן ימי הצרעת אינם עולים לו למנין!

תירוץ: הוא מוטיב לה והוא מפרק לה: (= רב שרביא הקשה והוא עצמו תירץ) מדובר באדם שקיבל עליו נזירות של חמישים יום, ולאחר עשרים יום הוא נצטרע. ולכן הוא אינו יכול להחשיב את ימי הצרעת כחלק מהמנין, כי אז לא ישארו לו שלושים יום לגידול שערו לתגלחת. מאידך הוא אינו סותר את הימים של קודם הצרעת, כי נשארו לו שלושים יום לאחר הצרעת. ולכן הוא ממשיך למנות את השלושים יום ומגלח בסופם.

אבל באמת נזיר שקיבל על עצמו שמונים יום ולאחר עשרים נצטרע, ולאחר שנטהר נשארו לו מספיק ימים שגם אם יחשיב את ימי הצרעת ישארו לו שלושים יום למנות לתגלחת – מונה גם את ימי הצרעת.